

## Ελληνική Γλώσσα (Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία)

### Α΄ Τάξη Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου

#### Κείμενο 1

##### Μόδες και ερωτήματα: Από τα ρούχα ως τα τραγούδια

*Το κείμενο είναι διασκευασμένο άρθρο του Νότη Μαυρουδή και δημοσιεύθηκε στις 5 Φεβρουαρίου 2019 στον ιστότοπο [www.ogdoo.gr](http://www.ogdoo.gr).*

Συχνότατα ακούμε «Αυτό είναι της μόδας» ή άλλες φορές το «μόδα είναι θα περάσει», τυπικές φράσεις των εποχών, τις οποίες χρησιμοποιούμε, όταν θέλουμε να αναγνωρίσουμε μια ομαδική συνήθεια για συγκεκριμένη χρονική περίοδο, μια συνήθεια που επηρεάζει όχι μόνο την ένδυση και υπόδηση, αλλά και ιδέες, κοινωνικές συμπεριφορές και πολιτιστικές εκφάνσεις. Συνήθεια που έρχεται, φεύγει και συχνότατα επανέρχεται... Η μόδα υπάρχει στα πάντα. Στα παντός είδους προϊόντα γυναικείας και ανδρικής κατανάλωσης, στα σουξέ της δισκογραφικής βιομηχανίας, στα ευπώλητα βιβλία, στην κινητή τηλεφωνία και σε κάθε τι που καταναλώνεται μαζικά στην αγορά. Έτσι ήταν, έτσι είναι, έτσι θα είναι, ο κανόνας που καθορίζει τη ζωή μας.

Η κάθε μόδα έχει σχεδόν... ως αξίωμά της το να μην διαρκεί πολύ, ώστε να υπάρχει πάντα η ανάγκη να ανανεωθεί, να αναθεωρηθεί και να επανατοποθετηθεί ως προϊόν. **Επομένως**, ένα βασικό χαρακτηριστικό της μόδας είναι να έρχεται, να παρέρχεται και να επανέρχεται με διαφορετική μορφή. **Να κάνει** τον κύκλο της ως όμορφο προϊόν και να εξαφανίζεται μόλις παρουσιάσει κηλίδες παλιομοδίτικης... σκουριάς και «μυρίσει» πως είναι ξεπερασμένη.[...]

Αυτές λοιπόν οι αναβιώσεις μιας μόδας μετά από χρόνια ή η επιστροφή σε αισθητικές παλαιότερων εποχών και όλα αυτά τα χρονικά πηγαινέλα, διακινούνται - λένε- σύμφωνα με το τι ζητάει ο κόσμος, πλήρως αβέβαιη και αμφίβολη διαβεβαίωση. Οι βιομηχανίες της γυναικείας μόδας, των τραγουδιών, των αυτοκινήτων κ.λ.π. δε θα περιμένουν το τι θέλει ο κόσμος, αλλά θα συνδυάσουν και θα προετοιμάσουν το κλίμα και την περιρρέουσα ατμόσφαιρα της εποχής, καθώς και τις τάσεις που συχνά οσφραίνονται και επιβάλλουν οι βιομηχανικοί σχεδιαστές μέσω των επιλογών τους.[...]

Εάν εξετάσουμε μάλιστα τα τραγούδια της μόδας συναντάμε ό,τι πιο ελαφρύ, ρηχό, άχρωμο και αποκρουστικό. Στηρίχτηκε στο θέαμα, στα εξωμουσικά στοιχεία και

στην αναγκαία τηλεοπτική προβολή, για να φανούν κυρίως και όχι για να ακουστούν.[...]

Η μόδα είναι ανθρώπινη ανάγκη και η αναγκαιότητα της ανανέωσής της είναι αυτή που κυρίως συμβάλει στην μετεξέλιξή της σε κεντρικό κοινωνικό στοιχείο που κινεί την πρόοδο. Όσο η μόδα περιέχει εντός της πνευματικά στοιχεία, βοηθάει τον κόσμο να αναζητήσει μια καλύτερη ποιότητα ζωής. Όταν γίνεται έρμαιο και παιχνίδι του χρήματος, θα καταντήσει μίζερη.

## Κείμενο 2

### [Ύμνος δοξαστικός για τις γυναίκες π' αγαπούμε] (απόσπασμα)

*Το παρακάτω ποίημα είναι του Νίκου Εγγονόπουλου και ανήκει στην ποιητική συλλογή: Έλευσις, 1948*

[...] έχουνε οι γυναίκες π' αγαπούμε θεία την ουσία

κι όταν σφιχτά στην αγκαλιά μας

τις κρατούμε

με τους θεούς κι εμείς γινόμαστ' όμοιοι

στηνόμαστε ορθοί σαν άγριοι πύργοι

τίποτε δεν είν' πια δυνατό να μας κλονίση

με τα λευκά τους χέρια

αυτές

γύρω μας γαντζώνουν

κι έρχονται όλοι οι λαοί

τα έθνη

και μας προσκυνούνε

φωνάζουν

αθάνατο

στους αιώνες

τ' όνομά μας

γιατί οι γυναίκες π' αγαπούμε

την μεταδίνουν  
και σ' εμάς  
αυτή  
τη θεία τους  
ουσία.

## **ΘΕΜΑΤΑ**

### **ΘΕΜΑ 1**

#### **1<sup>ο</sup> υποερώτημα (μονάδες 10)**

Πώς μπορεί να εννοηθεί η μόδα, σύμφωνα με τον συγγραφέα του Κειμένου 1, ποια τα πεδία στα οποία εκτείνεται και ποιο είναι το βασικό της γνώρισμα; (50-60 λέξεις).

**Μονάδες 10**

#### **2<sup>ο</sup> υποερώτημα (μονάδες 10)**

**Επομένως, να κάνει:** Εξήγησε με συντομία με ποιον τρόπο ο σύνδεσμος και η υποτακτική έγκλιση συμβάλλουν στη συνοχή του λόγου στη δεύτερη παράγραφο του Κειμένου 1.

**Μονάδες 10**

#### **3<sup>ο</sup> υποερώτημα (μονάδες 15)**

«μυρίσει» πως είναι ξεπερασμένη (2<sup>η</sup> παράγραφος), όλα αυτά τα χρονικά πηγαινέλα (3<sup>η</sup> παράγραφος), τις τάσεις που συχνά οσφραίνονται... (3<sup>η</sup> παράγραφος): Να κάνεις τις απαραίτητες αλλαγές στις παραπάνω υπογραμμισμένες φράσεις του Κειμένου 1, ώστε η λειτουργία της γλώσσας από μεταφορική να γίνει κυριολεκτική. Να προσέξεις ώστε να μην αλλάξει το νόημα στο γλωσσικό περιβάλλον των προτάσεων στις οποίες υπάγονται οι ζητούμενες φράσεις.

**Μονάδες 15**

### **ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)**

Ποια στάση υιοθετεί στο Κείμενο 2 το ποιητικό υποκείμενο απέναντι στη γυναίκα (μονάδες 10) και ποιες σκέψεις σου δημιουργεί αυτή η στάση με δεδομένο ότι το ποίημα εκδόθηκε το 1948; (μονάδες 5) Ανάπτυξε σε 80-200 περίπου λέξεις την απάντησή σου.

**Μονάδες 15**